

Heu-vos ací el lloc on es feia el primitiu mercat de Granollers: sota les voltes ombrivoles, de les quals encara en resten prous testimonis a la illa de cases de la Plaça i on són al descobert les dugues voltes de la font pública que hi ha dessota les oficines militars

(Dibuix de MARIAN LASSUS, amb dades tretes de documents històrics)

El Mercat

NO m'he de remuntar, per a parlar del nostre antiquíssim mercat, a èpoques que altres vegades ja ens han ocupat l'atenció en les planes de LA GRALLA. Seguint el goig que m'ha produït la descripció de la gènese i construcció de la carretera, tan sols recordaré als nostres llegidors un sol caire que a ell fa referència, o sigui els arbitris municipals que, devallant d'antics costums tributaris, nascuts d'èpoques de privilegis, concessions i rescriptes reials, atorgats a la Vila de Granollers per son esforç col·lectiu, activitat comercial, i si més no, per la seva fidelitat a les cases i institucions regnants en diferents èpoques de la nostra història, s'imposaven al tràfec de mercaderies en l'interior de la nostra antiga Vila, avui esplendent Ciutat, amb detall de les seves curioses característiques, excepcions i forma de rebre i penyorar i altres extrems d'aitals impostos.

Hem consultat per a això els llibres de l'Ajuntament del primer quart del segle XIX i transcrivim als nostres lectors les següents dades:

ARBITRIS MUNICIPALS

QUE TENIA ESTABLERTS EL COMÚ
O UNIVERSITAT DE GRANOLLERS
EN EL PRIMER QUART DE CENTÚRIA
DEL SEGLE XIX

Ducat per càrrega de vi

Era l'arbitri que s'imposava als comerciants. L'arrendatari de l'impost té obligació de vendre dins la Vila i en quatre diferents tavernes dins les muralles (una al carrer de l'Hospital, l'altra a les travesseres de Caldes, l'altra

a la plaça del Bestiar i l'altra al carrer de Barcelona), vi petit a tothom que en demani, bo i rebedor i no agre, sabent ni escaldat; emperò tot veí o habitant podrà entrar vi per a l'ús de sa casa, exceptuant els hostalers i vivanders.

L'arrendatari no té dret a posar taverna a cap hostal.

Qualsevol veí de la present vila té dret, en temps de verema, a entrar vi de la seva cullita, encara que la vinya sigui fora terme.

Qualsevol pot vendre vi foraster, pagant a l'arrendatari de l'impost cinc sous per càrrega, declarant la quantitat abans d'entrar a la vila, sots pena de 3 lliures per càrrega no denunciada.

L'import de l'arrendament es paga per terceres parts.

Es verifica una subhasta durant vuit dies següents i altres quatre de quartes pugues.

Preu, 45 lliures l'any. Duració, 2 anys.

Impòsits

Era el dret de cobrar 4 diners per lliura de qualsevol gènere de bestiar que es comprarà o vendrà en qualsevol dia de l'any en la present vila i son terme. Temps, un any.

Es també el dret, que per part de baix es dirà, de les càrregues de verdures, alls i castanyes que es vendran en fires i mercats.

Les transaccions més petites, del modo següent: arribant a 5 sous, 1 diner; a 10 sous, 2 diners; a 15 sous, 3 diners, tant al venedor com al comprador, sots pena de 25 lliures, que aplicarà el Mostassaf, sense que l'arrendatari pugui entendre's amb el contraventor.

Queden exceptats de pagar l'impost els naturals i habitants de la vila, sempre que comprin o venguin per son propi us i consum de la casa, així com per a vendre a la menuda dintre la vila solament el bestiar que els habitants compraran, tant per criar a la vila com fora d'ella.